

kan ikke blive ved at skyde Befolkningstilvæksten i det danske Landbrug over til andre Erhverv og bede dem sørge for den. Hvis det danske Landbrug skal klare sin Stilling som Erhverv overfor de øvrige Erhvervsklasser, maa de gaa frem i Dygtighed paa en saadan Maade, at en Landbruger behøver mindre Areal for at faa det samme ud af sin Bedrift, end han har været nødt til at have tidligere. Og hvis Forholdet skal ledes i den Retning, er der efter min Opfattelse ingen anden Vej at gaa, end at man tvinger en Udstykning i Gang paa et saadant Grundlag, at man giver Statsmagten en Ekspropriationsret til efter ganske bestemte Regler under Hensyntagen til de bestaaende Forhold, og hvorved det praktisk bliver muligt, at erhverve de Arealer, som ellers vilde blive spekuleret op til Priser, der intet som helst har med den virkelige Jordpris at gøre.

I denne forbindelse vil jeg gerne overfor den højtærede Landbrugsminister fremføre en Bemærkning, som den højtærede Minister brugte i sin Forelæggelsestale. Det ærede Medlem Hr. Olufson var inde paa det samme. Han omtalte nemlig den Forandring i Vurderingsprisen, som de offentlige Myndigheder under Over-Skyldraadets Vejledning har foretaget overfor den danske Jord. Der er mange, der mener, at denne Pris er for lav. Den ligger i Underkanten. Men det foreliggende Forslag foreslaar ogsaa en Forhøjelse af indtil 10 pCt. Jeg er blandt dem, der tror, at det vilde være ganske forkert af Vurderingsmyndighederne og Over-Skyldraadet at lægge Prisen paa Jord ved Vurdering efter den ubebyggede Jord, der omsættes, thi denne har intet som helst at gøre med, hvad Jord i Bondegaardsstørrelse er værd i Handel og Vandel. Der foregaar en Omsætning af Jord til Udstykning til Sammenlægning med bestaaende Landbrug stykkevis, som slet ikke er noget som helst gyldigt Udtryk for, hvad Jord i Bondegaardsstørrelse er værd i Handel og Vandel. Jeg gad vide, hvad samtlige danske Bønder vilde sige, hvis de blev sat i Skat af deres Ejendom til en Handelspris paa deres Jord, som er udfundet efter den Pris, for hvilken Jord tilfældigt købes til Udstykning eller Sammenlægning med bestaaende Jordbrug. De vilde føle det som en Uret, og med Rette.

Hvis man køber til Udstykning efter Statshusmandsloven, saa køber man ud fra ganske bestemte Forudsætninger og Betingelser, som Staten har skabt; men hvis man køber et Jordstykke for at sammenlægge det med en allerede bestaa-

ende Ejendom, hvis en Gaardmand f. Eks. køber en Halvgaard for at lægge den til sit eget Brug, saa gør han det, fordi han derved er i Stand til at udnytte den øvrige Del af de Værdier, der hører til hans Landbrug, paa en mere fyldestgørende Maade, og derfor staar han som den stærke Køber, der er i Stand til at give en Pris for Jorden, som ikke har det mindste at gøre med dens virkelige Værdi. Efter min Mening maa Vurderingsraadene og Over-Skyldraadet gaa ud fra, at Jord skal have den Værdi i Handel og Vandel, som den faar, naar den omsættes, idet den hører sammen med Bygninger og Driftsinventar i en almindelig Bondegaard; paa Grundlag af en saadan Vurdering kommer man til den virkelige Jordpris, den, der under den gængse og mest omfattende Handelsomsætning udtrykkes ved Køb og Salg.

Derfor tror jeg, at hvis man vilde lade sig paavirke af de tilfældige, spredte og i Forhold til hele Landbrugsomsættningens smaa Handeler, der foregaar med ubebyggede Jordstykker, vil man komme til et ganske forkert Resultat fra Vurderingsmyndighedernes Side. Alt dette medfører, og det har vi Erfaring for, at den Jord, som omsættes og købes paa den af mig nu anførte Maade, købes til en Pris, der ligger mellem 100 og 50 pCt. over den Pris, som Jord i Danmark virkelig er værd i Øjeblikket i Forhold til den danske Jords Produktionsmuligheder.

Jeg tror derfor, den højtærede Landbrugsminister har ganske Uret, naar han mener, at efter Vedtagelsen af disse Lovforslag bliver Ligheden mellem de to Love saa stor, at under en rigtig Vurdering skulde Betingelserne egentlig være ens efter begge. Nej, de bliver aldrig ens; Forholdet er det, at det bliver aldrig muligt at købe tilstrækkelig Jord til Udstykningsbrug her i Danmark, som Forholdene tilsyneladende tegner sig ind i Fremtiden, hvis vort Folk bliver ved at gaa frem i Dygtighed og Tal, undtagen til klækkelig Overpris i Forhold til den Værdi, Danmarks Jord har.

Ud fra disse Betragtninger vil jeg henstille til Flertalspartierne ikke at afvise det af Socialdemokraterne forelagte Lovforslag, men tage det op i et Udvalg til en virkelig saglig Drøftelse, til den Overvejelse, som jeg synes, det har Krav paa paa Grund af det alvorlige og betydende Forhold, som det angaar. Det er let nok at vise et Spørgsmaal fra sig, men dette Spørgsmaal er nu Gang paa Gang frem-